

Профілізація викладання медичної біології, паразитології та генетики для студентів медичного і стоматологічного факультетів.

**П.М. Ковтуновський, Л.В. Стороженко, В.О. Пілюгін,
А.В. Ваценко, К.І Гусинська.**

Підготовка висококваліфікованих молодих спеціалістів лікарів медичного і стоматологічного факультетів, що поповнює науково-освітній потенціал країни є вагомю державною справою. Однією з умов підвищення якості підготовки молодих спеціалістів - лікарів є цілеспрямована профілізація викладання базових дисциплін, необхідних для підготовки фахівця з медицини. Оскільки в Українській медичній стоматологічній академії готують лікарів двох спеціальностей (лікувальники та стоматологи), а також навчаються іноземні студенти та сестри - бакалаври з вищою освітою, то у викладанні курсу медичної біології, паразитології та генетики передбачена така навчальна профілізація предмету.

Для студентів стоматологічного факультету в плані профілізації лекційного курсу висвітлюються такі питання: спадково-обумовлені вади щелепно-лицевої ділянки і фенокопії; принципи еволюції органів травної системи (по-перше, зубів); вплив алкоголю, нікотину, наркотиків та інших тератогенних речовин на організм та окремі системи внутрішніх органів, зокрема на щелепно-лицеву ділянку.

На лекціях і практичних заняттях для студентів медичного факультету висвітлюються питання крайової патології, зокрема, екологічної патології (аскаридоз, опісторхоз, ентеробіоз, стронгілоїдоз, шистосомні дерматити та ін.); медичної арахноентомології; питання реалізації спадкової інформації в процесі онтогенезу та в критичні періоду його розвитку.

Профілізація викладання медичної біології відображена також в планах практичних занять. Так, при викладанні медичної паразитології студенти стоматологи вивчають особливості біології найпростіших паразитів порожнини рота людини. На заняттях з медичної генетики студенти розглядають на слайдах вади розвитку верхньої щелепи, твердого та м'якого піднебіння, які є наслідками

спадкових змін, або виникають під впливом тератогенних факторів середовища (фенокопії).

Студенти медичного факультету глибше та ширше вивчають паразитичних найпростіших, що вражають внутрішні органи і є причиною багатьох інвазійних захворювань та ускладнень при інших патологічних процесах.

Вивчаючи взаємозв'язок материнського організму і плоду, викладачі звертають велику увагу студентів на розповсюдженість паразитичного захворювання - токсоплазмозу, малярії, сечостатевого трихомонозу та інших, що загрожує нормальному перебігу вагітності та народженню здорової дитини. Розглядається вплив алкоголю, нікотину, наркотиків, та інших як важливих тератогенних факторів, що згубно діють на людський організм в пренатальний період. Так, куріння майбутньої матері може викликати загибель ембріону та народження мертвої дитини. Увага студентів-стоматологів акцентується на вроджених вадах розвитку ротової порожнини майбутньої дитини (“заяча губа”, “вовча паща”, та інші).

Студентам медичного факультету неодноразово наголошується на те, що функціональна незрілість багатьох систем органів, а також мікроцефалія, вади серця у ембріона і плода в багатьох випадках зумовлені умовами життя майбутньої матері, впливом різноманітних факторів довкілля.

Працюючи з іноземними студентами, викладачі враховують той факт, що більша частина їх приїздить навчатися з арабомовних країн. Тому їм глибше викладаються етіологічні фактори паразитарних хвороб, розповсюджених в цих країнах, а саме: шистосомози, стронгілодоз, філяріоз, дракункульоз.

Також з іноземними студентами більш детально розбираються причини спадкування хвороб крові, що отримали назву “гемоглобінопатії”. Це - таласемії, серпоподібно-клітинна анемія, які більш розповсюджені в регіонах Середземномор'я, Африки. Іноземні студенти при вивченні процесу успадкування цих захворювань пізнають чому ген, який є летальним у гомозиготному стані, все ж таки має широке розповсюдження в районах епідемічних (або несприятливих) по малярії, лейшманіозах, філяріозах, трипаносомозах, дракункульозу та інші.

Висловлені в роботі питання профілізації викладання медичної біології, паразитології та генетики на різних факультетах академії відповідають нормі

можливих змін програмного плану (30%) викладання предмету, що враховує й ендемічні особливості регіону вузу, специфіку факультету та складу студентів.